

An uncomfortable catalan intellectual

Stefania Buosi Moncunill

ABSTRACT

L'intellettuale catalano Manuel de Pedrolo (1918-1990) si assume la responsabilità diretta delle conseguenze del suo sostegno alla democrazia e libertà d'espressione. Egli ritiene che sia un dovere del cittadino, e ovviamente degli intellettuali, informare e far sentire la propria voce. Allo stesso tempo, da Pedrolo è consapevole della realtà, ad esempio del fatto che l'opinione pubblica possa essere manipolata dalla stampa e dai politici.

The Catalan intellectual Manuel de Pedrolo (1918-1990) takes direct responsibility for the consequences of his support for democracy and freedom of expression. He believes that it is an obligation of the citizen, and obviously of intellectuals, to inform and make their voices heard. At the same time, he is aware of the reality of the situation, for example, the fact that public opinion can be manipulated by the press and politicians.

L'intel·lectual català Manuel de Pedrolo s'agafa en primera persona la responsabilitat de les conseqüèn-

cies de prendre partit a favor de la democràcia i llibertat d'expressió. Ell creu que és una obligació del ciutadà, i òbviament dels intel·lectuals, informar-se i fer sentir la pròpia veu. Tot i així és conscient de la realitat dels fets, com per exemple que l'opinió pública pugui ser manipulada per la premsa i pels polítics.

PAROLE CHIAVE

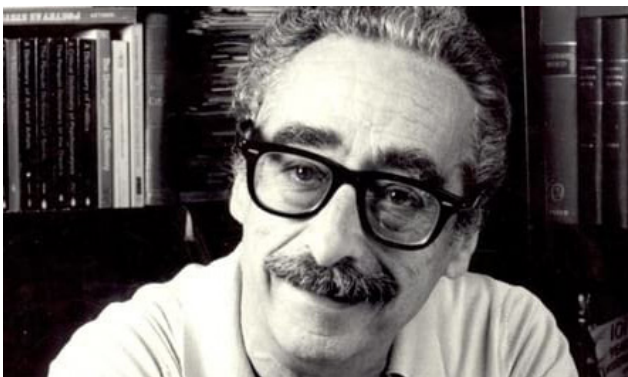
RIFLESSIONE SOCIALE; CRITICA SOCIALE

KEY WORDS

SOCIAL REFLECTION; SOCIAL CRITICISM

PARAULES CLAU

REFLEXIÓ SOCIAL; CRÍTICA SOCIAL

(Manuel de Pedrolo, escriptors cat.)

El 2017 vaig fer una intervenció al Circolo della Stampa de Trieste a un debat titulat "Catalogna e Spagna 2017, tra independentismo e centralismo postfranchista". Fent recerca per argumentar bé el meu pensament al respecte, vaig descobrir Manuel de Pedrolo.

Les primeres paraules seves que em van cridar l'atenció van ser:

El que avui dia és utopia potser no ho serà el dia de demà. De tota manera, no tenim res més. Som catalans;

som ciutadans dels Països Catalans. [...] Som un poble colonitzat. No podem desfer-nos d'aquesta colonització sense la independència.

(“Vosté pregunta”, 1983)

Vaig descobrir ben aviat que Manuel de Pedrolo va utilitzar aquestes paraules l'any 1983 en la intervenció al programa d'entrevistes que conduïa el periodista Joaquim Maria Puyal, anomenat “Vostè pregunta”.

Pedrolo és un autor polièdric, que volia que a la literatura catalana no li manqués res, per això va tocar gairebé tots els gèneres literaris: poesia, teatre, novel·la, assaig, etc. La seva bibliografia supera els 120 títols, sense oblidar més de 300 contes. La seva novel·la més llegida és el *Mecanoscrit del segon origen* (1974). Però també és autor de *Acte de violència* (1975), de *Tocats pel foc* (1976) i de la tetralogia *La terra prohibida* (1977), obres militants que Pedrolo va escriure essent conscient que no les podria publicar en vida del dictador Francisco Franco. Per posar només un exemple, *Acte de violència*, publicada el 1975, s'havia escrit el 1961; l'obra va guanyar el premi Prudenci Bertrana el 1968 i, tot i així, la censura va dir que era ben escrita, però que contenia un missatge polític i no la va passar.

Pedrolo és un autor de màxima qualitat literària, independentment del seu missatge, i que per expressar aquest missatge, és a dir només per donar suport a la llibertat d'expressió, va tenir força detractors, començant per l'Acadèmia i acabant per un sistema polític que el va considerar massa radical.

Va ser un intel·lectual incòmode i també els pocs mitjans de comunicació en català, els únics amb els que decideix col·laborar, quan no aconseguïen mantenir l'autonomia econòmica, deixen d'acceptar la seva col·laboració.

Pedrolo és un demòcrata convençut i s'agafa en primera persona la responsabilitat de les conseqüències de prendre partit a favor de la democràcia i de la llibertat d'expressió. Ell creu que és una obligació del ciutadà, i òbviament dels intel·lectuals, informar-

se, informar i fer sentir la pròpia veu, tot i així és conscient de la realitat dels fets, com per exemple que l'opinió pública pugui ser manipulada per la premsa i pels polítics.

Respecte al nacionalisme català, Pedrolo té total consciència de pertànyer a una nació i no va acceptar mai l'opressió de l'Estat espanyol. Ben al contrari, tot al llarg de la seva obra, afirma que la unió amb Espanya no ha estat mai volguda pel poble català. Ell era un intel·lectual compromès que, en els anys vuitanta, en la temporada de la suposada transició, afirmava que calia protestar, encara que no servís per a res. Ell formava part d'una petita minoria, aleshores ridiculitzada, que ara s'ha fet molt més forta.

Crec que el record d'aquest intel·lectual precursor, lluitador incansable, indistriablement lligat a la Segarra i l'Urgell, comarques de la Catalunya occidental, que els catalans anomenem “Terra Ferma”, ha de servir com a exemple per no ridiculitzar les lluites d'avui en posar l'etiqueta d'idealistes als nous independentistes que al final són els que imaginem un futur de llibertat per als Països Catalans amb absència de corrupció i major solidaritat efectiva, que senten un compromís fort cap a arribar a un futur diferent i amb més justícia social, nous lluitadors que molt sovint es troben sols, però tot i així lluiten, també pels que no entenen que la història, com ensenya l'exemple de Pedrolo, es fa i sempre s'ha fet així.

Stefania Buosi Moncunill

Ricercatrice italo-catalana, è membro del gruppo interuniversitario Scienza.cat, dottorato di ricerca su una miscellanea alchemica catalana del XVI secolo presso l'Università di Barcellona in fase di conclusione. Borsista del Science History Institute di Philadelphia in Pennsylvania, USA. Interesse anche per la riflessione sociale, lo studio delle persone e delle minoranze che vedono minacciata la loro identità, con particolare attenzione per il riconoscimento e il rispetto dei diritti individuali

e collettivi come modo per progredire verso una pace e una democrazia durature.

An Italo-Catalan researcher, actually member of the inter-university group Sciència.cat and finishing a PhD on a XVI century Catalan alchemical miscellany at the University of Barcelona. Fellow of the Science History Institute of Philadelphia in Pennsylvania, USA. Also interested in social reflection, study of people and minorities that view their identity as under threat, with a focus on the recognition and the respect of individual and collective rights as a way to progress towards a lasting peace and democracy.

buostefany2@gmail.com